

F O A I E

pentru

minte, inimă și literatură.

No. 14.

Luni, 7. Aprilie

1847.

Adaos la artikulăla anti-skiavă.

(Дилекіере.)

Дисъ ла тóте дотреприндеріле знеалта чеа маї де къпетеніе есте лимба; де ачеаста даръ аѣ тревыт а не апька маї дитея. Дотрв ачеастъ апькьтаръ се чере акъм а се хотърі о ортографіе, граматикъ ши дикціонарї де овше; че вьмаї атъчї ва пьтэ а ажънце маї кърнд ши маї перфект ла скопъл съѣ, кънд с'ар адъна дїн тóте пьрдїле ромънешї оаре къдїва вървадї къ прїчепере дотрв ачеаста матерїе; ши формнд о соціетате літерале дн тот авъла не вакаціа скомілор съ се адъне прїн четъдїле де прїн мїжлокъл ромънімеї.

Ши ачеаста ар фї кът маї кърнд де а се дївоїнда, къ веата лимба поастръ авъм агът дн ортографіе, кът ши дн формъ ши матерїе сфере о вълмъцеалъ фóрте маре, къ агът къ літерїме чїрілене, кът ши къ челе латїне атътеа ортографїи сънт маї къте ши кацете. Амїждереа ши къ формеле, адекъ граматїка, пьрерїле сънт фóрте днпестрїдате: зпїї адаогъла о воръ 2—3 термінъдїї де адїектїв, прекъм: цепералнїк, конверсаціоналнїческѣ, пал, нїк, ескѣ сънт треї. — Алдїї dedaці къ формеле латїне дотрòдък не ачеле, прекъм:

amabil romънешче еар зїче: amabile, ка ставїлъ, movїлъ, deavїлъ, латїноешче: stabilis, mobilis, debilis. Скрїѣ еаръ: sistematїк, romantїк, ши ар тревъї: sistematек, romantек, ка: om въратек, сълватек, шьр томнатек. Десфак, деспарт vedек, къ дн лимба постръ нъ есте: dis ка дн латїна*). Ыпїї скрїѣ съвїек, обїек; еаръ алдїї песокотїнд фїреа лимвеї скрїѣ: съжет, овжет, ш. а.

Тоате воръеле саѣ вочеле, че аѣ асешьпаре къ лимба магіаръ ши славъ зпїї

*) Ла ачесте дóб овсервадїї дїн зрїтъ D. авктор а арїколълїї ва вїневої а не ерта ши нóъ о алтъ овсервадїе. 1) Amabilъ, орї amabile? Есте греа днтреваре, дакъ гъстъл, авъла надїеї ва сфєрї дн вїторїѣ а се фаче дїн тóте авлатївеле латїне III decl. тот къвїнте термінате дн е саѣ къ токма спре а се фєрї ши де полїславїе, ва пьсєра ла маї тълте не ѣ! 2) Въратек, сълватек., орї въратїк, сълватїк е тот агъта, осевїре преа не'псємпнатъ; къте vedек ла Чїчеро дн optimus, pessimus. не каре контїмпъранъл съѣ Салъстїе де скрїе deаръндъл optimus, pessimus etc. etc. 3) Dis, пълъ а нъ фї нїчї о класъ латїнъ дн академїа дїн Іаншї тодї молдовенїї марї ши нїчї зїсеръ dїсфак, dїрег, шчл., iar нъ десфак, дєрег шчл. Провїнціалїсте, дисъ преа не'псємпнате, не каре де сфєрє ши алте нації. Ped.

de arandъл ле ласъ, ші пѣи латінещѣ, не-
сокотінд ачееа, къ ші магіаріи прекъм ші
славіи аѣ пѣтѣт лѣа кѣвінте дела пої, че
пѣтінѣ історіа лѣкъ о апрѣвъ, къ атѣт
славіи кът ші магіаріи, кънд аѣ веніт пе-
сте пої, аѣ фост маї дп старе сълватекъ,
еаръ пої оръшеніді. Кѣлтѣра словенеаскъ
дптръ славі аѣ пѣрчес de кътръ аміазі
кътръ порд; ші аша фоарте фіреше саѣ
пѣтѣт дптъшила дппрѣмѣтареа матеріеї
dп лѣмѣа романъ. Прекъм дп адеврсаѣ
ші дптъмплат: че се доведеше ші пріп
ачесте ворѣе: *Domо, віно, діштѣ, кост,*
кочіе, кѣпѣ, касъ, съпѣ, саѣ сѣжпѣ, лапче,
кътапѣ, кърт саѣ скѣрт, кърѣвъ, дерав,
шеатѣлѣ, сълатѣ, вѣтѣ, волтѣ, стог, піпѣ,
коасъ, къмпіп, къпхъ, ренд, шіапкъ, по-
рѣпкъ, сітѣ, тѣер саѣ телер тѣрат, ші
о сѣтѣ алтеле, каре дп лѣмѣа магіаръ,
славъ, прекъм ші дп челе романе се афлѣ.
Аша даръ фѣрѣ серіѣсѣ черчетаре ші дп-
віпѣере съ пѣ се лапѣде пічі о боче. Вор-
ѣа порѣвческ се *dedъче віне дела pronun-*
сіо, вестекъ, спѣїѣ; дерав віне дела dеге-
besk, адекъ: dѣмік, сѣѣрпм, латінеше: dі-
gібіо, тот къ ачѣа дпсѣмпаре. — Guag-
matі ка магіар рїде пе ачѣіа, каріи dedък
пе jobagio дела jobb-adgy історісінд аша:
маї де пѣлат астѣ ворѣе се скріа: jувagio,
ші се пѣмѣа къ аст пѣмѣа міністрі де мѣп-
гѣ дппѣратѣл, адекъ: jувagіones, шіл de-
dъче дела латіпѣл: јуво, ажѣт. — Маї тѣр-
зіѣ аѣ трекѣт ачест пѣмѣа ші ла осташі,
каріи ера спре апѣрареа пріпѣлѣві ші а
dѣчілор. Еаръ маї пе врѣт се пѣмѣа ју-
vagіones ші чѣї маї департе де четате,
каріи ші де пѣ мерѣеа еї дп персоавеле
лор ла вѣтаіе, дар тотѣші ажѣта вѣтаїа
къ вані. Бѣкате, кърѣѣші, ш. а. Дпсѣ маї

пе врѣт аѣ рѣмас ачест пѣмѣа пѣмаї пе
сеама іобаѣлор. Че пѣмѣа магіаріи соко-
тѣск, къ се фаче dп кѣвѣнтѣл: *jobb adgy,*
маї віне съ даї, декѣт се мерѣї дп вѣ-
таіе. — De ворѣе магіаре пѣмаї ачеле съ
се жѣдече, че вор авѣа рѣдѣчіна лор дп
лѣмѣеа асіатіче, прекъм: ворѣа магіаръ
пѣм, ромѣнеше пѣам съ се жѣдече de
магіаръ, пѣптрѣ къ се афлѣ ші дп лѣмѣа
евреаскъ гпам. Еаръ де славе пѣмаї а-
челе ворѣе dп лѣмѣа поастрѣ съ се ласѣ
а фі славе, каре афаръ de лѣмѣа поастрѣ
пѣ се вор афла пічі дптр'о лѣмѣа романъ.
Апої еаръ че лѣкрѣ таре ва фі, дакъ ва
маї рѣмѣе ші врѣи пѣмѣа, вр'о ворѣе
стрѣпѣ пріп лѣмѣа пострѣ; пічі о лѣмѣа
пѣї пе амѣстекатѣ. — Чѣї есалтаді даръ
съ пѣ се тіре, пічі съ се тѣвіе, къчі ѣпї
ші аѣ рідікат граїл асѣпра вѣлѣмѣелеї
ачестѣіа дѣстѣл de маї. Содіетатеа теа-
тралъ ромѣлѣ дп Сівїїѣ пѣ фѣ деплїп дп-
дѣлеасѣ, къ преа тѣлте ворѣе латіне аѣ
дптрѣвїпѣдат, прекъм: проверѣ, сѣжет ш.
а. Ворѣїреа театралъ, зічѣа тоді, съ фіе
кът се поате маї попѣларѣ, діпнд тотѣш
кърѣдѣніа кѣвенітѣ дар пѣсілітѣ.

Фрателе ант-ромѣлѣ ші de аколо се
апѣеакъ а зіче: къ лѣмѣа пострѣ е de о-
ріѣп сѣлѣеск, пѣптрѣ къ дп еа сѣпѣт фѣрте
тѣлте рѣдѣчіні сѣлѣещѣ. Ла ачѣаста еї
рѣспѣнд: съ еа Dса пѣміріле ромѣне а об-
іектелор de дптъїа трѣвїпѣѣ, (дпсѣ пѣ
дѣпѣ лѣмѣа ромѣнілор de пе марѣпїле Da-
чіеї, карісѣ таре амѣстекаді къ алте лѣмѣї,
чі къ ачелора маї фѣрїді de амѣстек), пре-
към пѣміріле пѣрѣділор трѣпѣлѣї, а віетѣ-
ділор, а лѣгѣтїлор, а поателор ші а ар-
ворїлор, ші ва vedé, къ деавѣа а 50 парте
ва фі славе. Еаръ ворѣїреа вісерїчеаскъ

ші а ожъртвиреі есте маі аместекатъ. Дп-сь песокотінд пе ачеле, дп локъл кърора авем въне ромънеці ші зікънд чел маі пѣдін: де ава а 20 ворьъ ва фі славъ. De unde pôте vedé: къ кът е лимба поастръ маі романъ декът славъ! Деспре фортъ аѣ къвѣптат дестъл де дпвінс фрателе антї-скїавл.

Дп кът е пентрѣ колонїле romane, че фїнд пѣдїне пѣ pôте креде антї-ромънвл, къ ачеле ар фі пѣтѣт латїнїза пе да-чїї свѣшї, фїндкъ ачеле 7 аѣ 6 колонїї п'аѣ фѣкѣт маі тѣлт декът, ка вр'о 6 саѣ 7 ораше орї сате; ѳаръ дачїї дїн контръ ка вр'о треї мїліоане фїнд. Шї ачѣаста, сокотѣще Dca, а фї кава, де лимба латїнъ саѣ скїмосїт дп гѣрїле пóстре аша таре, де акъм пѣмаї аре асемъпаре къ латїна. Ачѣастѳа еѣ ле рѣсват аша: пѣ лимба ромънъ саѣ пѣскѣт дїн чеа латїнъ прїп аместекареа къ дачїї; чї лимба латїнъ саѣ пѣскѣт прїп кълтѣръ дїн ромъна, къ лимба ромънъ аѣ фост лимба попорѣвлї roman; лимба латїнъ аѣ фост лимба кълтъ а romanїлор, пе кареа пѣмаї чеї дпвѣдаци о грѣеа. Прѣкѣт vedem шї астѣзї къ лимвїле челе кълте але Ехронеї, пе каре попорѣвл пѣ ле ворѣеде, саѣ фóрте пѣдїп, тѣкар акъм а попорѣвлї старе е алта, пѣ ка пе тїмпвл romanїлор, акъм попорѣвл дп шкóлъ, дп вїсерїкъ ш. а. педнчетат авде лимба кълтъ, дар тотъш о дпдѣледе шї де пѣ о ворѣеде. Тот че е кълтїват свѣне а фї фост о матерїе пекълтїватъ, дїн кареа саѣ кълтїват: аша шї лимба латїнъ ка лим-въ кълтїватъ свѣне а фї фост алтъ лим-въ пекълтїватъ, дїн кареа саѣ формат, шї ачѣеа аѣ фост лимба попорѣвлї roman. Дѣпъ асемепареа дїалектелор romane пре-

към: dacian, macedonian, italian чел векїѣ пекълтїват къ дестъл адевръ пѣтем дп-кїеа: къ лимба попорѣвлї roman аѣ фост шї лимба пóстръ ачѣаста, пѣдїп пѣпъ акъм скїмватъ дп фортъ, чева маї тѣлт дп матерїе. Де ачѣаста дпвїдѣре съпт чеї маї тѣлді ромънї; ва шї алдїї стрїпї, прѣкѣт: пе ла апъл 1822 дп зпїверсїтатеа Вїенеї професоръл де лимба италянъ къ-вѣптѣнд деспре дїалектеле romane аѣ зіс: дїптръ тоате ачѣесте чел маї пестрѣмѣтат есте чел ромънѣск дїн Dacia; дїн ачѣаста пѣтем vedé, към аѣ фост лимба попорѣвлї roman.

Дїчї пѣїѣ дптреваре челора, карїї ка тїперї дпкъ дп лїтератѣра пóстръ ар зіче, къ лимба ромънъ саѣ пѣскѣт дїн латїна прїп пѣрѣсїреа лїтератѣреї ш. а., към саѣ пѣтѣт дптъмпла, де лимба италянъ, macedonianъ шї ромъна поастръ тѣстреле депѣртате зна де алта дп треї локѣрї, — фїнд пої местекаці къ славї, ештїа къ грѣчї шї чеїа къ пемдїї, аша аѣ скѣзѣт дїн латїна, кът еле аѣ тот о фортъ? Дїн ачѣаста се поате vedé, къ еле одатъ аѣ фост тот о лимвъ, атѣчї адекъ, кънд ромънїї аѣ порпїт дпкоаче кътръ Dacia. Ачѣастъ дптъмпларе депѣртеазъ тоатъ дпдоїала статорпїчїндъне дптрѣ ачѣа дп-вїдѣре: къмкъ лимба пóстръ аѣ фост лим-ва попорѣвлї roman, дїн кареа прїп кълтѣръ саѣ пѣскѣт лимба латїнъ, че саѣ кълтїват преа къ гросъл дѣпъ лимба грѣчеаскъ лѣвнд тот алте форме, прѣкѣт шї матерїе къ грѣмада дїн лимба грѣчеаскъ.

Стънд ачѣаста те дптрев фрате антї-ромъне! към аѣ пѣтѣт пѣмаї 6—7 колонїї romane, саѣ 6—7 ораше орї сате, прѣкѣт свѣвї Dta а romanїза тóтъ Dacia? Къ еа

)

іаѣтъ е romanizatъ тоатъ, кѣтъ нічі деселе дѣкѣрсіі але алтор лімѣи пѣ аѣ пѣтѣто десromaniza ші аі стріка лімба. Де аічі сънтет сіліді а зіче, кѣ аѣ тревѣіт съ фі фост маі тѣлте колоніі адѣсе; саѣ ачеле 6 колоніі аѣ тревѣіт съ фі фост зна де о жѣмѣтате де міліон. Ші дакъ ар фі дрепт, кѣ romanii аѣ romanizat пе daci prin колоніі romane, ші дакъ dacia аѣ фост ка треі міліоане, аѣ тревѣіт дѣдоіт маі тѣлте, саѣ ватѣр маі тѣлт декѣтъ дѣтокта съфлете rom. а адѣче. Кѣ алтінтреле пѣ се пѣтѣ romaniza. Дѣсъ історіа пѣдѣвадѣтъ, кѣ romanii дѣ Dacia п'аѣ romanizat пе daci, чі іаѣ алзогат ші пѣвѣтѣратъ тѣлѣдѣме де romanii аѣ адѣс дѣ Dacia спре колонізарѣа саѣ кѣлатіварѣа орашелор ші а сателор.

Кѣтъ тѣлѣдѣме саѣ адѣс дѣ Dacia а-пріат пѣ се шіе; чі дѣпѣ тѣрпѣеа Daciei пѣтем съпѣне, кѣ маі пѣгін де дѣміліоне п'аѣ фост. Дѣсъ съ зічет, кѣ пѣзмаі зп міліон аѣ фост, деспре че нічі о дѣдоіа-лъ пѣте фі; ші тотѣш ші ачест міліон де съфлете дѣ 170 ані аша саѣ пѣтѣт дѣ-тѣлѣдѣі, кѣтъ съ фі фост токта аша де дѣ-попѣлатъ, ка ші акѣт: Кѣ де овѣще се зіче де ромѣні, кѣткѣ еі декѣтъ тѣте че-лелалте соіѣрї де оамені дїо пѣрѣдѣле Daciei сънт чеі маі пѣрѣсілоші, кѣтъ дѣ 50 ані се дѣтѣлѣдѣск дѣдоіт. Прѣкѣт ші зп Csarlovics пе ла анѣл паркѣ 1822 дѣ Tu-dományos Gyűjtemény дѣтѣрѣа. *) Дѣпѣ

ачеаста вѣгарѣе де сѣнтъ мѣнд дѣ соко-теалъ ші ачѣеа, кѣ дѣ Dacia аѣарѣ де ко-лоніі аѣ фост ші о мілідѣе пѣтѣрѣсѣт пѣн-трѣ пѣзірѣа еі де кѣтрѣ дѣкѣрсііле стрѣ-пілор, зп міліон дѣрѣ де romanii дѣ 50 ані дѣпѣ венірѣа лор аічі саѣ дѣтѣлѣдѣіт ла дѣміліоне; ла о сѣтѣ де ані аѣ фост патѣрѣ; еарѣ ла 150 ані аѣ пѣтѣт фі опт міліоне. Де аічі пѣтем vedé, кѣ Dacia дѣ 170 де ані кѣтъ аѣ фост апѣратъ де арматѣ ро-манѣ саѣ пѣтѣт дѣпопѣра фѣрте дес пѣ-маі кѣрат кѣ romanii. *) Пе ачѣаста тѣл-ѣдѣме о доведѣск ші четѣдѣле чѣле тѣлте, деспре кѣре пе адеверѣаѣтѣ векіле дѣографіі.

Сокотінд дѣтѣшпѣрїле оменѣдї фі-рѣще дѣпѣ кѣрѣрѣа лор: ла а. 170 дѣпѣ венірѣа romanilor дѣ Dacia, пе кѣнд дѣ-пѣрадіі лор пе маі пѣтѣнд а маі domni дѣ Dacia, ш' аѣ трѣкѣт арматѣ дѣнко-ло де Дѣлѣре, кѣ че консѣквендѣе фірѣа-скѣ ва съпѣне чїнева, кѣткѣ тоатъ ачѣа тѣлѣдѣме де romanii мѣсъндѣшї локѣл па-щѣрѣі, мошііле ші тѣзодїі чеі апѣрѣторї ла орї че прїмеждїе, съ трѣакѣ дѣнколо де Дѣлѣре? знде фірѣще ші аколо аѣ тре-вѣіт съ фіе пѣін локѣл де колоніі romane. Кѣ romanii дѣла марѣа медїтеранѣ пѣпѣ ла Марѣа пѣагрѣ, апа Дуїстер, Карпадіі Маратѣрѣшѣлї ші пѣпѣ пе Tisa дѣ жос аѣ тот колоніат. Ші пѣнтрѣ ачѣаста тѣлте міліоне де съфлете, саѣ прѣкѣт зіче істо-

* Ромѣніі пѣ се тѣлѣдѣск маі тѣре декѣтъ орї кѣ-ре алте попѣрѣ кѣтѣпѣтате, пѣдѣсѣрѣнате. Кѣ кѣтъ зп попѣр е маі десѣрѣнат, кѣ атѣтъ се тѣлѣдѣще маі грѣѣ прїн дѣнерадїе. Ачі пе шїне де тѣлѣ еспѣрїнда ші тодї фісіолодїі.

Тот че е еперват, сторѣ, продѣче маі аневоіе саѣ нічі декѣт. Ачѣаста пѣнтрѣ ачѣіа карїі аѣ фрѣнѣа а тѣстра пе ромѣні, кѣ еі с'ар тѣлѣдѣі пѣнтрѣкѣ ар фі десѣрѣнадіі. Ред.

*) Да, да, прїн солдаді, карїі сънт флѣреа по-пѣрѣлор, вѣжжшї, тарї, зпїі domnitorї пѣпѣ ші астѣзі се дѣчѣаркѣ а прѣспѣта съндѣле чел стрїкат ал зпор попѣрѣ. — Ред.

ria: pentrătrată maldime de omeni аѣ тре-
вѣит съ адвѣкъ дѣн тоатъ Italia. Ба пре-
кам се аргументеазъ дѣн артиколѣл: Ын
кѣдѣг археолоѣк дѣн Фоатеа пентрѣ
минте шчл. Nr. 46 а аѣлѣи 1846 венѣм ла
ачеа дѣвинѣере, кѣткѣ колоніѣдѣи romanѣи
дѣн Dacia не маѣ пѣтѣнд сѣферѣ тѣрѣнѣа
дѣнѣратѣлѣи Аврелиан револѣтѣнд асѣпрѣи
не ел де 'нпревѣл кѣ арматѣ romanѣ л'аѣ
сѣлѣт а трече Дѣлѣреа, ретѣнд Dacia дѣ
пѣтереа лор.

Кѣте колоніѣ с'ар фѣ адѣс дѣн Dacia,
ачеастѣ аѣтѣе дѣкѣ пѣ се дѣѣе. Дѣсѣ
дѣспре Ардеал се зѣче ка дѣн трѣданѣе, кѣ
саѣ адѣс шепте колоніѣ дѣтѣрѣндѣсе ачеа-
ста шѣ кѣ шепте зѣнѣформѣе де дѣлѣврѣкѣ-
минте а попорѣлѣи плевеѣ romanѣ дѣн Ар-
деал, прекѣм:

1. Хѣдѣганѣи пѣлѣ ла Орѣдѣе шѣ Мѣ-
рѣш поартѣ дѣндѣре аѣлѣе, лѣнѣдѣи тѣре, пѣ-
лѣ дѣн жос де пѣлѣе; статѣра трѣпѣлѣи де
мѣжлокѣ, трѣп спрѣнтѣн шѣ кам сѣчѣѣ.

2. Моканѣи саѣ мѣнтѣнѣи дѣла Мѣрѣш
пѣсте мѣнѣдѣи пѣлѣ кѣтрѣ Тѣрдѣ поартѣ
дѣндѣре аѣлѣе, дарѣ фѣрѣте скѣрте пѣтѣаѣ пѣ-
лѣ дѣн сѣс де дѣнѣнокѣ, ѣменѣи дѣлѣсѣ алѣтѣ
фѣрѣрѣ, лѣнѣдѣи дѣн пѣчоаре, маѣ марѣи маѣ
трѣпѣшѣи дѣнтѣрѣ тоате колоніѣе.

3. Де не ла Тѣрдѣ пѣлѣ кѣтрѣ Ма-
ратѣрѣш пѣртѣ дѣндѣре, зѣкѣ пѣтѣте, скѣр-
те пѣлѣ ла дѣнѣнокѣ дарѣ пѣгре, рар шѣ
сѣре, шѣ не ла гѣлѣр, тѣлѣнѣи шѣ клѣнѣ
дѣкѣндѣсѣте кѣ пѣлѣрѣ рѣшѣе шѣ вѣлѣтѣлѣ.
Еѣдѣ ѣменѣи пѣсте тот зѣкѣнд сѣлѣт парѣкѣ
чеѣ маѣ мѣчѣи дѣнтѣрѣ тоате колоніѣе.

4. Де не ла Бѣргѣѣ не сѣ мѣнѣдѣи де
кѣтрѣ Молдова пѣлѣ ла Брашов поартѣ
дѣндѣре лѣнѣдѣи токѣта ка Хѣдѣганѣи, дарѣ пѣгре
шѣ кѣндѣсѣте пѣдѣн кѣ адѣ де лѣлѣ пѣагрѣ.

5. Де не ла Орѣдѣе не Мѣрѣш, шѣ
Тѣрѣлѣвѣи дѣн сѣс пѣлѣ кѣтрѣ Вѣндѣи дѣн
сѣс, Ыѣоара, Блаж, Вѣзокѣла поартѣ дѣндѣре
пѣгре лѣнѣдѣи пѣлѣ ла пѣлѣе фѣрѣ де пѣчѣи
о кѣндѣсѣтѣрѣ. Ачеастѣ колоніѣе пѣсѣ дѣн
мѣжлокѣ Ардеалѣлѣи се сокѣтедѣе а фѣ
фост чеа маѣ де фѣрѣте. Портѣл мѣѣрѣ-
лор, скѣлѣле каселор, челѣлалѣт порт ал
бѣрѣвадѣлор е маѣ іскѣсѣт дѣкѣт ла тодѣи
чеѣлалѣдѣи, шѣ дѣн фѣрѣра трѣпѣлѣи чѣл маѣ
фѣрѣтѣсѣ сѣѣрѣ рѣтѣлѣск, дѣн статѣрѣ де мѣж-
локѣ марѣи, ачеѣдѣа сѣлѣт чеѣ маѣ жѣкѣлѣшѣи,
маѣ кѣ сеатѣ пѣтѣаѣ дѣнтѣрѣ еѣ сѣ фак вѣ-
стѣдѣи кѣлѣшѣтѣрѣ; шѣ дѣтѣне romanѣе маѣ
пѣлѣте ла еѣ рѣтѣсѣе дѣкѣт ла челѣлалѣте
колоніѣи.

6. Кам де не ла Орѣдѣе не сѣ мѣнѣдѣи
дѣн сѣс пѣлѣ ла Сѣвѣлѣи аша пѣтѣдѣи тѣрѣ-
дѣненѣи пѣртѣ дѣндѣре сѣре лѣнѣдѣи пѣлѣ не
ла мѣжлокѣ пѣлѣелор, тѣлѣнѣчѣле кѣ па-
трѣ дѣѣте маѣ лѣнѣдѣи каѣ поала дѣндѣрѣи.
Оаменѣи ачеѣдѣа сѣлѣт маѣ кѣ сеатѣ скѣрѣдѣи
дѣн пѣчоаре, пѣлѣи дѣн трѣп шѣ гранѣи.

7. Дѣла Mediaш пѣлѣ ла Сѣвѣлѣи, Тѣр-
пѣл рѣшѣ, шѣ дѣн сѣс не Олт пѣлѣ дѣн
сѣс де Фѣгѣрѣш шѣ не ла Шѣгѣшоара
пѣртѣ аша пѣтѣтелѣ Бѣвоѣлѣ сѣре, зѣ фѣ-
лѣлѣ де дѣндѣре, че ле кѣсѣт маѣ дѣлѣнтѣе де
але вѣга дѣн пѣѣлѣ, шѣ се вѣд, ка зѣ сѣк
спѣнтѣкат кѣ тѣлѣнѣчѣи лѣнѣдѣи пѣлѣ ла пѣлѣе.

Аѣнѣждѣреа шѣ фѣтеѣлѣе аѣ дѣосѣвѣте
портѣрѣ саѣ зѣнѣформѣе. Челѣлалѣте вѣстѣнѣ-
те вѣрѣвѣтѣшѣи кѣ пѣдѣнѣлѣ осѣвѣре сѣлѣт тѣте
кам де о фортѣ. Тодѣи рѣтѣлѣи плевеѣ
пѣртѣ чоарѣчѣи де пѣлѣрѣ аѣлѣлѣ, маѣ тот
стрѣндѣи, пѣтѣаѣ тѣрѣдѣненѣи маѣ пѣдѣн ларѣдѣи,
шѣ дѣкѣлѣдѣемѣнтѣеа опѣнѣчѣи, сѣрѣ кѣлѣдѣнѣи
маѣ рар, маѣ кѣ сеатѣ чеѣ маѣ дѣфѣрѣте.
Дѣсѣ де вѣрѣо кѣдѣва аѣи дѣкѣчѣе аѣ інтѣрат

лѣвѣл чѣстелор шѣ дѣ попорѣл де рѣнд.
Кѣтешѣле ле поартѣ тодѣ пе дѣн афарѣ
де чеоаречѣ, лѣнѣи кѣ о скеоапѣ дѣн жос
де вѣчѣ. Нямаѣ Брашовенѣи фак осевѣре,
кѣ дѣншѣи ле пѣртѣ преа лѣнѣи нѣнѣ дѣн
жос де ценѣнѣи.

Оаре дѣ челелалте пѣрѣдѣ аме Дачѣиѣ
сѣнт знѣформе деосевѣте дѣнтрѣ попорѣл
плебѣѣ ка шѣ де аѣчѣ сѣ се поатѣ сокотѣ
нѣтѣрѣл колонѣилор? Бѣне ар фаче, дакѣ
чѣнева де пе аколо леар дескѣре. Дѣнѣ
ѣо сокотеск, кѣ нѣ ар фѣ; фѣндѣкѣ ачеле
пѣрѣдѣ аѣ фост маѣ таре свѣнѣсе дѣкѣрѣн-
лор шѣ аместекѣлѣи, кѣт попорѣл аѣ фост
еѣлѣт адецеорѣ а се стрѣштѣ дѣнтрѣн лок
дѣнтрѣалѣл, шѣ а се аместека дѣнтрѣ сѣне.
Еарѣ арделенѣи ка дѣн чентрѣ аѣ фост кѣ
тѣлѣт маѣ скѣтѣдѣи.

Дѣнѣ тѣте ачесте ѣосѣ кѣ тѣлѣдѣштѣиѣ
кѣтрѣ фрѣтеле антѣ ромѣнѣл; кѣчѣ аѣ даѣ
прѣлѣцѣиѣ ачестор десвѣтерѣи: Еарѣ пе фр.
антѣ-скѣлѣл дѣнтрѣит ел лѣдѣ, кѣчѣ саѣ осте-
нѣт а фаче ачѣа вѣрѣвѣтеаскѣ шѣ тѣлѣт фо-
лосѣтѣре десвѣтерѣе.

Дѣн ромѣнѣ де партида стѣнѣнѣрат
пропѣнѣшѣгоаре.

О К Н А.

Дѣнкопѣдѣвѣрат де пазнѣчѣи, кѣ феарѣле ѣн пѣчоаре,
Кѣ тѣнѣле ѣн кѣтѣше, де гѣт кѣ лѣнѣлѣ греѣ,
Дѣн от фрѣтос ла фѣцѣ, дѣн спасѣтѣрѣи, дѣн фѣоаре,
Ачѣ вѣрѣнѣнд ла оаменѣи, ачѣ зѣтѣвѣнд ла сеаре
Кѣзѣ ла гѣра окнѣи кѣтѣнѣнд пе Дѣтнѣзеѣл.

Шѣи о дѣрѣрѣ аскѣнѣсѣ, дѣрѣре свѣлетѣеаскѣ,
Мѣстрѣареа, десперѣареа жѣка пе фаѣа са.
Тѣнѣи маѣ тѣрѣа дѣн сѣлѣ дѣрѣрѣеа чѣа трѣнеаскѣ
Воѣнд сѣ маѣ адоартѣ, воѣнд сѣ лѣнѣцѣеаскѣ
А свѣлетѣлѣи рапѣ че нѣ се вѣндека.

Се фѣнда дѣн гѣндѣрѣи, сѣрѣа стрѣгѣнд: „Maria!
Maria нѣ ѣ моартѣ!“ дѣнѣтеа зн пѣзѣтѣор,
Се веселеа пе клѣпѣ, зѣта атѣнѣчѣ зѣрѣа,
Се асвѣрѣлеа спре дѣнѣсѣл, шѣ ѣ окѣи вѣкѣрѣа
Рѣдеа кѣт рѣде рѣза кѣнд скѣпѣ прѣнѣтре нор.

Че вѣн аѣ фост тѣ Doamne кѣнд аѣ сѣдѣт ѣзѣвѣреа!
Че кѣрд аѣ фост тѣ Doamne кѣнд моартѣеа аѣ роѣгѣтѣ
Саѣ а пѣлѣчѣрѣи нѣтаѣ сѣ фѣ авѣт сѣнѣцѣрѣеа,
Саѣ де дѣрѣрѣи трѣкѣте сѣ перѣдем сѣвенѣрѣеа
Саѣ отѣл сѣ нѣ дѣе де лок кѣнд а грѣштѣ! ...

О воѣ чѣ авѣцѣи пѣтереа сѣ осѣндѣдѣи о вѣнѣ,
Гѣндѣдѣи кѣ лѣ астѣ вѣнѣ ал лѣштѣи крѣатор
Нѣ а презѣс осѣнда? — кѣнд свѣлетѣл сѣспѣнѣ
Сѣвт лѣвѣтѣрѣи де кѣцѣт, а воастрѣ тѣнѣчѣ алѣнѣ
Дѣрѣрѣеа дѣн пѣзѣнтрѣ — сѣнт валсам, сѣнт фѣвор-

Дѣн пѣдѣрѣле окнѣи, пе фѣнѣа сѣратѣ,
Пе фѣнѣа че дѣче пе оаменѣи дѣн таргар,
Лѣгарѣ осѣндѣтѣл дѣн манѣтелѣи маркатѣ
Шѣл словѣзѣрѣи ѣн гѣра чѣа неагрѣ, фѣорѣатѣ
Спре моартѣеа ѣнвѣнтѣтѣ дѣн тѣмпѣл чѣл варвар-

Се дѣнвѣртѣещѣ роата шѣ скрѣпетѣле своарѣ
Дѣн вѣтѣрѣи сѣнѣстрѣе, авѣнт фѣорѣтѣор, —
Ка кѣкѣзваеа попѣдѣи че фѣлѣфѣе зшоарѣ
Шѣи дѣнѣ пѣсте капѣл ачѣлѣи чѣ а сѣ моартѣ,
Се ваѣгѣ пе касѣѣи кѣ глас дѣнгрозѣтѣор.

Пе гѣтѣл лѣнѣ ал окнѣи сѣ ексѣлѣ ѣнфектѣте
Дѣрѣрѣеа, агоѣнѣа, сѣспѣнѣзѣрѣи шѣ фѣорѣи,
Шѣи оаспѣле сѣ фѣндѣнѣ пе кѣтѣ дѣнѣнѣкѣте
Дѣн рѣсетѣлѣ ачѣлор фѣнѣтѣрѣи деснѣатѣрѣатѣ
Че сѣаѣ депрѣнс ла крѣме а фѣи есекѣтѣорѣи.

Се тѣрѣдѣнѣещѣ гѣтѣл шѣ каосѣл се ѣнѣнде,
Шѣи оаменѣи ка ѣнсекте, ка лѣкѣзѣрѣи лѣчѣеск
Кѣ фокѣзѣрѣи дѣн спѣларѣе, кѣ феѣлѣе тѣрѣнде,
Пе болованѣи дѣн трѣтѣе, пе стѣнѣчѣле скѣлѣнѣнде.
Пе тѣнѣдѣи чѣеи де сѣре пе карѣи се тѣнѣчѣеск.

Се леагѣнѣлѣ кѣлѣнѣлѣ шѣ лѣлѣакѣл своарѣ,
Алѣнѣкѣ ка зѣтѣрѣ прѣн норѣи чѣеи сѣраѣдѣи,
Прѣн карѣ осѣндѣтѣл, че спѣйта ѣл довоарѣ,
Се ласѣ дѣн рѣсѣтѣнѣзѣрѣи, се стрѣнѣе, се ѣнѣоарѣ
Дѣнколѣчѣит пе коарѣл кѣ перѣи арѣдѣкаѣдѣи.

Съ теаргъ аре тъкъ къчї фъндѣл é департе!
Шї чер шї зїоа лѣтеї се вѣд алвїнд ка стеа
Че палїдѣ шї фїксъ дн негрѣ департе
Алвѣде кѣтѣ одатъ ка стеаоа че'шї днпарте,
Шї аскѣнде 'н чер скїнтеїа кънд соаре е свѣт еа.

Инферне есаладїї; — шї ветѣл се 'птїнде,
Се прелѣнѣдѣе дн каос къ авзрїї зндѣнд
Не дѣпъ волдїї информѣ къ змѣрїле пѣтїнде,
Ш' о ініе де вѣртъ, дн разеле тѣрїнде,
Склїпѣдѣ кѣтѣ одатъ не тарї троїенї крѣпѣнд.

„Локвїторїї пощїї къ фециле пѣлїте
Тѣшї ласъ волованїї шї вїп де'а днконцїѣр;
Кѣ лзмїнѣрї дн крестед, къ варвеле свѣрлїте,
Пѣрошї не враде, нептѣрї, къ хаїне сдренцїзїте,
Вѣхавї де змезеалъ даѣ роатъ дн прецїѣр.

Клїнїнд ла лзмїнаре шї местекѣнд тѣтѣнѣл
Кѣ гласѣрї днгротате влраръ рѣгѣшїт
Блестем шї апатете; къчї ле фѣраръ вѣнѣл,
Кѣчї ле хрѣнїръ зїоа, къчї нѣ пѣтеа нїчї знѣл
Съ вазъ ла лзмїнѣ не чел чѣ а маї венїт.

Апої тѣрѣръ 'н поапте шї не кълѣш легаръ
Дн хоїт че се зѣфлесе, зп трѣн де вїповат —
„Те дѣ, вѣдїцѣ, 'ї зїсе; дн лѣте есте варъ,
Е соаре, е лзмїнѣ!“ къдїва тѣ сѣрѣтаръ,
Шї днчепѣ съ цїпе машїна фїорат.

Оптзечї ераѣ ла нѣтѣр фѣптѣрїле зїтате,
Не каре оменїреа ла іад а осѣндїт;
Оптзечї не карїї леѣеа, крѣцїна карїтате,
Реѣенерареа дѣреї шї стрїкта екїтате
А смѣле де вїї дн лѣте.

Оптзечї маї рѣшѣесе, оптзечї ера 'н пїчоаре;
Чѣїлалдїї ѣтеаа дн лакѣрї шї фѣрѣ ажѣтор;
Кїтеа ла д'вншїї тоартеа, скорѣзѣл сѣї довоаре:
Кѣчї ревматїсѣмъ 'нпнѣе, къчї agonїa 'ї доаре,
Кѣчї свїт аїчї не вїадѣ, шї тоартеа'ї вїаца лор.

„Ваї мїе!“ стрїгъ 'н лїмѣвїї, вѣтѣндѣсе дн саре
Шї маї гонїнд пѣдѣфѣл зп орѣ ісраїлїт.
„Ваї мїе! дадї'мї агъ, къ'тї есте сете таре!“
Шї зп крѣцїн д' а лѣтѣрї че'шї да а са свѣларе
'вї спѣсе, дѣндѣ'ї шѣна, къ ана с'а сѣврїшїт.

Се адѣнаръ 'н поапте конфрацїї дн дѣрере
Шї смѣлсерѣ къ грїжъ дн кѣївѣрїле лор,
Кѣте вр'о дозъ паїе — ка сїнгѣра авере
Че еї посед дн окпѣ — шї 'н ларга днкъпере
Адѣогарѣ кѣївѣл д'ѣн поѣ локвїтор.

Ера вѣлаїѣ шї жѣне мартїрѣл че venice,
Шї трасе сїмпатїа ачелор че 'а зѣрї.
„Кѣм сеатѣнѣ къ'н фрате че ам акасъ!“ зїсе
Дн фѣлкъїандрѣ аѣер че змезеал' алвїсе.
„Съ фїш пої фрацїї де крѣче кѣт нѣ ом маї кїнѣ!“

„Дар спѣнепѣ, тѣї вере, че вїп' аша де маре
Фѣкѣта'ї тѣ дн лѣте? нѣ тѣнѣвї нїмїк,
К' ачї е обїчеїѣл сѣ спѣїе фїе каре
Пѣкѣтеле'ї дн лѣте, шї мїе към тѣмї паре
Тѣ нѣ ецїї хоїѣ де кодрѣ; аї вр'ѣн пѣкат маї мїк.“

Днфрїкошата кале че жѣпеле фѣкѣсе
Тї дасе іар сїмпцїреа шї 'н свѣнїреа лѣї
Пѣреа къ се стрекорѣ прочесѣл че трекѣсе,
Дѣререа, фѣрїчїреа шї орї кѣте петрекѣсе.
„Еѣ н'ам хрѣнїт, тѣї фрате, авереа нїмѣлїї:

„Ам фост крескѣт акасъ дн ларг, дн дѣстѣларе,
Пѣрїндїї теї къ чїнеге трѣїа дн сатѣл лор.
Ерам фѣлкъѣ дн хорѣ, фрѣнташ къ старе маре.
Кѣ кал де кълѣрїе, нї алцїї де 'нхѣтаре,
Мошеан, ла пѣрїндїї знѣл, трѣїам еѣ траїѣ знор.

„Пѣрїндїї вїет сѣртманїї воїа сѣ тѣ днсоаре,
Тѣмї тот спѣнеа де фете, дар нѣ'тї гѣсеам не плак.
Мѣ тот плїтѣам прїн сате, мерѣеам ла незѣтоаре,
Кѣнд вѣз одат' о фатъ, че 'н окїї еї — ка 'н соаре —
Съ кат нѣ фѣ пѣтїндѣ. О вѣз ачї шї так.“

„Мѣ тот кодеам прїн касъ, спѣнеам ла фете глѣте.
Мѣ дам не лѣнгъ д'ѣнса, дар нѣ'ї пѣтеам ворвї.
Рошеа де'ї прїндеам окїї, саѣ тѣ стрїга не нѣте
Фѣтїцѣле свѣрданїчї! — Ка еа фрѣмоасъ 'н лѣте
Шї мѣндрѣ шї цїнгашѣ гѣндеск къ н'а маї фї.

„Кѣт врѣ сѣ іеас' афарѣ фѣтїца рѣтеорѣ,
Еѣ с'ар ш' о іеасъ дн враде шї пар' къ фѣ а теа,
О стрѣнѣ шї еа'мї респѣнде; о іеасъ ла свѣцїорѣ
Шї фѣг; къчї ера мїкѣ, ка пана де знорарѣ,
Бѣтеа свѣт цѣцѣ'ї нептѣл шї гѣра тї ардеа.

„Ажънъ кѣ еа акасѣ ші о ваг ла ал де тата,
Ачі о възвѣѣ вѣне ші таре ѣмѣ плѣкъ, —
— Еѣ мѣам гѣсѣт невасть. — Въ плачевѣѣ фата?
Тримѣте'дѣ ла тоши попа кѣ пѣнта есте гата. —
Сѣ пѣ ѣтревадѣ че аре ші чѣне о фѣкъ. —

„Мѣ сѣрѣтарѣ ѣдатѣ пѣрѣнциѣ дѣ зраре
Ші еѣ ші кѣ Маріа пѣпарѣм тѣна лор;
Д' ачілеа апоѣ плекарѣм, фѣкърѣм пѣнта таре
Ші стрѣнсерѣм о пласѣ сѣ вѣ ѣ десѣѣтаре,
Кѣчі тѣндрѣ л' ера пора ші жѣнѣ ал лор фечор.

„О лѣнѣ апѣкасем кѣ еа дѣ кѣспѣчѣе,
Кѣнд не о лѣнѣ пѣмѣѣ че несте поѣ плѣтеа
Не десѣѣтам сѣвт чергѣ аскѣпѣшѣ не деал дѣ вѣе
Ші не глѣмѣам атѣта, кѣ атѣта веселѣе
Дѣнкѣт ші лѣна паре кѣ драг кѣ не прѣвеа;

„Дар сомѣл кѣтѣ одатѣ адѣче греле вѣсе,
Кѣчі некѣратѣ ѣтргѣѣсѣл ѣшѣ жоакѣ коада са. . .
Се vede кѣ ѣпорасе ші нѣмѣнѣ пѣ сѣмѣдѣсе
Кѣчі плоаѣа пѣ ѣченѣсе, дар трѣспетѣл ѣвѣсе
Дѣ пѣк вѣтрѣн дѣ преажѣтѣ, ші кѣнеле лѣтра.

„Мѣ'мѣ пѣрѣ д' одатѣ Маріа сперіатѣ
Кѣ стрѣгѣ, ші ла д'ѣнса се дѣ ѣн лѣн тѣрѣат . . .
Апѣк дѣ зѣвѣчѣре секѣзрѣа рѣзѣматѣ
Де кѣпѣтѣѣл пострѣ, ші ѣсвѣск не вѣата фатѣ
Каре дорѣта дѣ паче . . . Одатѣ а цѣнат!“

Ачі с' опрѣ воѣпѣкѣл ші перѣѣ се свѣрлѣрѣ,
Ші чеаркѣне де сѣпѣе ротѣрѣ окѣѣ сѣѣ,
Ші дѣндѣѣ ѣѣ грѣндарѣ, ші мѣшкѣѣ трѣсѣрѣрѣ,
Ші спѣте де валаѣр не гѣра лѣѣ ешѣрѣ,
Ші пѣрлѣѣ дескѣсе свѣрлѣа дѣ тодѣ вѣпѣѣ.

Ч. Болиак.

Афорѣсте пѣнтрѣ пѣстрареа сѣпѣ-
тѣдѣѣ.

(De Dr. Basin.)

Фрѣшѣѣсѣ, кѣ скоп, лѣкрѣтѣре ші дѣѣ-
тѣре аѣ фѣкъѣт зѣдѣторѣл гѣоачѣа дѣхѣлѣѣ
— адекѣ трѣпѣл, — ші аѣ дѣфрѣмседаго

кѣ ажѣгѣтѣореле мѣжлѣче че сѣнт де мѣпѣѣ
спре плѣчереа вѣедѣѣ; аѣ дѣптрармат'о кѣ
зпелте, че сѣнт неапѣрат де трѣвѣнѣдѣѣ
спре адѣдареа ші свѣдѣперѣа флакѣрѣѣ вѣе-
дѣѣ, спре прегѣтѣреа а пѣтрѣторѣѣлѣвѣ сѣѣ,
спре стѣрчѣрѣа чѣлор трѣвѣнѣчѣѣсе ші де-
шертарѣа чѣлор пѣгрѣвѣнѣче ші стрѣкѣтѣорѣ
пѣртѣчеле. Апоѣ де вом прѣвѣ саѣ пѣмаѣ
ла скелетѣл трѣпѣлѣѣ оменѣск, саѣ ла а лѣѣ
вѣстѣмѣт акоперѣт кѣ спонѣ де карне, кѣ
васе пѣртѣтѣорѣ де сѣкѣрѣ ші де сѣѣде, кѣ
перѣѣ, кѣ легѣмѣнте, кѣ оргѣanelе вѣедѣѣ, а
мѣстѣрѣеѣ ші а сѣмѣдѣрѣлор кѣ зпелте спре
стѣрчѣре ші прѣсѣре ш. а. вом афла дѣ
тот локѣл челе маѣ вѣѣ зрѣте а преапѣ-
терѣѣ, преа дѣдеменѣчѣѣвѣеѣ ші а вѣпѣтѣдѣѣ
зѣдѣторѣлѣѣ, дѣѣторѣлѣѣ ші вѣнефѣкъѣторѣлѣѣ
а патѣрѣѣ вѣѣ ші фѣрѣ вѣадѣѣ, не карѣсѣѣл
адорѣм.

Сѣпѣтѣтеа есте потрѣвѣреа сѣфлетѣлѣѣ
ші а трѣпѣлѣѣ дѣ а лор дѣптрѣмѣтѣатѣ лѣ-
краре спре дѣперѣа вѣедѣѣ. Бѣла дѣп коп-
трѣ есте непотрѣвѣта лор лѣкраре спре а-
сѣменѣа скоп. Ші кѣ кѣт отѣл афлѣ дѣ
сѣпѣтѣте чеа маѣ таре ферѣчѣре дѣ креа-
чѣѣне, кѣ атѣта маѣ пѣдѣп дѣ дѣгѣдѣѣе
вѣла а гѣста дѣп ферѣчѣреа еѣ, ші асѣфелѣѣ
а ажѣпѣѣе пѣтѣпѣтеаска са хотѣрѣѣре.

Сѣнт фѣѣнде, че аѣ о деосѣвѣтѣ фѣпѣ-
тѣте ші рѣденѣе кѣтрѣ пѣтереа вѣедѣѣ, еле
о трѣзѣск, о дѣвѣе, ва де вѣпѣ сѣамѣ дѣ
даѣ ші ѣн фѣп пѣтрѣмѣтѣ. Ачѣстеа сѣнт
маѣ кѣ сѣамѣ лѣмѣна, кѣлѣѣѣра, аерѣл ші
апа, патрѣ черѣѣѣ дѣрѣрѣѣ, че кѣ дрѣпѣлѣ
се пот пѣмѣ прѣѣтенѣѣ ші пѣзѣторѣѣ а дѣ-
трѣѣѣѣ вѣедѣѣ.